

XBRL in stroomversnelling

De betrokken enthousiastelingen schetsen al jaren fraaie vergezichten voor XBRL, de nieuwe standaard voor het elektronisch uitwisselen van informatie. Maar hoe snel gaan de ontwikkelingen nu werkelijk? Antwoord: erg snel. Zowel nationaal als internationaal zijn en worden in 2005 en 2006 cruciale stappen gezet.

NART WIELAARD

Het verhaal is waarschijnlijk wel bekend bij iedereen die iets te maken heeft met (financiële) informatie-uitwisseling: de informatie-standaard XBRL - voluit *eXtensible Business Reporting Language* - komt eraan, en gaat het uitwisselen van informatie gemakkelijker, sneller en goedkoper maken. Aan de horizon verschijnt een beeld van een grote internationale gemeenschap XBRL-gebruikers, zowel verzenders als ontvangers van informatie. Het uitwisselen en duiding geven aan informatie wordt veel gemakkelijker, omdat er een soort gemeenschappelijke digitale taal ontstaat, die een einde kan maken aan veel interpretatie-issues en Babylonische spraakverwarringen. Een belangrijke vraag is: hoever weg is die horizon precies en hoe hard gaan de ontwikkelingen?

Administratieve lasten

Als het aan de Nederlandse overheid ligt, gaat het hard. Minister Gerrit Zalm heeft tamelijk ambitieuze doelstellingen geformuleerd om de administratieve lasten van het bedrijfsleven terug te brengen, en hij ziet XBRL daarbij als een belangrijk instrument. Dat is dan ook een van de belangrijkste motieven om het Nederlandse Taxonomie Project te starten, waarin onder meer de ministeries van Justitie

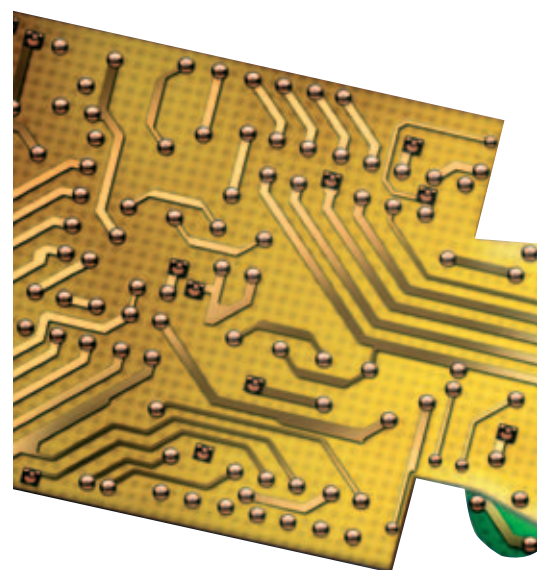
en Financiën, de Raad voor de Jaarverslaggeving, het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Belastingdienst samenwerken aan een Nederlandse taxonomie voor financiële gegevens. Zo'n taxonomie is simpel gesteld het

Sinds maart 2005 accepteert de Amerikaanse SEC elektronische rapportage opgesteld op basis van XBRL.

'woordenboek' dat nodig is om gegevens door middel van de taal XBRL elektronisch uit te kunnen wisselen. De ambitie is om de administratieve lasten van bedrijven terug te dringen door het mogelijk te maken dat zij hun informatie - zoals financiële jaarverslaggeving, belastingaangifte en statistische informatie - straks digitaal aanleveren in XBRL-formaat.

Blauwdruk klaar

Volgens Jan Pasmooij, manager ICT Knowledge Center van het NIVRA en voorzitter van XBRL

Nederland, zit het tempo er goed in bij het project: "Mijn inschatting is dat weinig mensen hadden gedacht dat we nu al zover zouden zijn. Het project heeft inmiddels geleid tot een eerste conceptversie van het gegevensmodel dat nu beschikbaar is voor publiek commentaar. Begin 2006 zal er een versie zijn die ook daadwerkelijk kan worden gebruikt."

Zo'n gegevensmodel is echter alleen relevant als er ook een infrastructuur bestaat voor de uitwisseling. Vergelijk het maar met e-mail: het feit dat u een e-mail kunt maken op uw computer is alleen maar zinvol als softwareleveranciers en netwerkbouwers ervoor zorgen dat u die e-mail naar miljoenen andere computers kunt verzenden.

Aan zo'n infrastructuur wordt ook gewerkt: De Nederlandse overheid heeft het initiatief genomen om hiervoor een blauwdruk te maken met softwarebedrijven en intermediairs, waaronder ook registeraccountants.

Digitaal rapporteren met XBRL

Datum: 12 juni 2006

Locatie: Holiday Inn te Amsterdam

Kunt u al overweg met XBRL?
Wat betekent deze ontwikkeling voor accountants en de organisatie van uw klanten?

Kijk voor meer informatie op www.nivra.nl/vera. Aanmelding via deze site of het aanmeldingsformulier in de VERA-bijlage.

waarschijnlijk eind 2006 volledig klaar moet zijn, met als kern de jaarrekening. Overigens zijn er al taxonomieën beschikbaar voor de uitwisseling van gegevens op basis van US Gaap en IFRS.

Wanneer zullen bedrijven moeten zijn voorbereid op XBRL? Het blijft koffiedik kijken of en wanneer er sprake is van een verplichting. Pasmooij rekent op een periode van vrijwillige toepassing, die uiteindelijk gevolgd zal worden door een wettelijke verplichting: "Bij de over-

gaan gebruiken voor de uitwisseling van informatie voor het toezicht op circa 8.200 Amerikaanse banken.

Belastingdiensten

Iets dichterbij huis: de Europese banktoezicht-houders - het Committee of Banking Supervisors (CEBS) - hebben recent besloten XBRL te gaan gebruiken voor de uitwisseling van financiële informatie en informatie over naleving van Basel II, het nieuwe kapitaalsakkoord voor banken. De impact van die beslissing hangt af van de precieze nationale invulling: het is bijvoorbeeld de keuze van De Nederlandsche Bank - als lid van CEBS - of en wanneer zij tot invoering over gaat.

Een identieke ontwikkeling is te zien bij de belastingdiensten: internationaal zijn er tempoverschillen, maar de tendens is duidelijk in de richting van adoptie van XBRL.

Ook de Nederlandse belastingdienst heeft - als lid van het NL taxonomieproject - gekozen voor XBRL als facilitaire standaard, en zal de XML audit file baseren op de *general ledger*-versie van XBRL.

Assurance

Pasmooij benadrukt dat ook ten aanzien van assurance de nodige activiteiten zijn gestart. Dat is geen overbodige luxe. Immers, als XBRL daadwerkelijk gaat zorgen voor een fundamentele herschikking van de manier van rapporteren, dan zal de accountant - als professional op dat

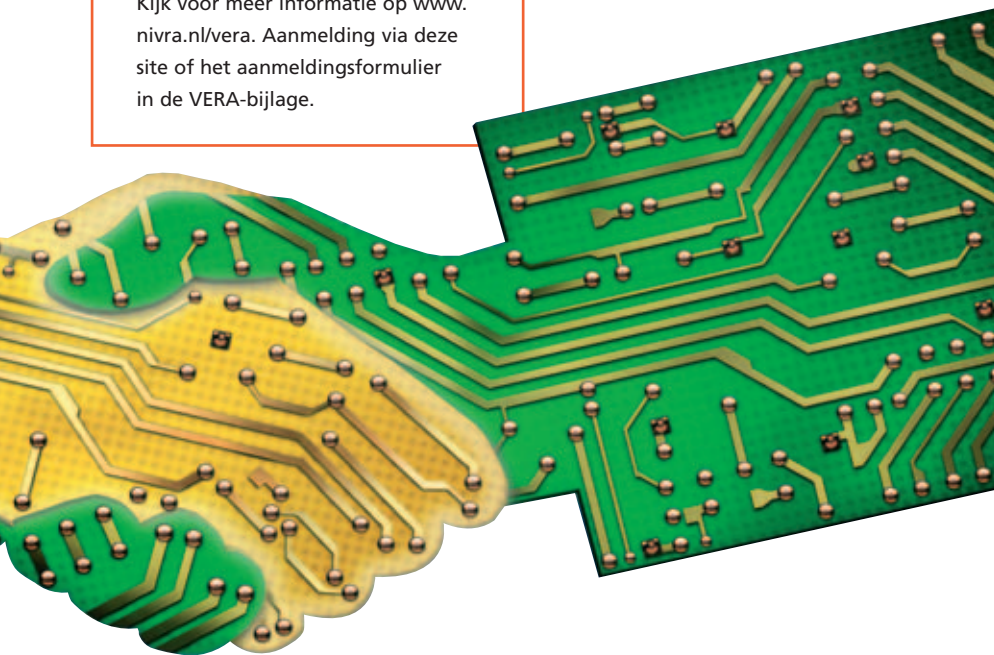

FOTO: CORBIS

De Nederlandse belastingdienst heeft gekozen voor XBRL als facilitaire standaard.

De verwachting is dat deze blauwdruk klaar zal zijn in het voorjaar van 2006.

Wettelijke verplichting

Volgens Pasmooij oogst de Nederlandse aanpak veel waardering in het buitenland. De aanpak zou zelfs een exportproduct zijn. "Uniek aan de Nederlandse benadering is de gezamenlijke aanpak en goede samenwerking tussen partijen en op initiatief en onder leiding van de overheid." Is hier sprake van een voorzichtige renaissance van het poldermodel? Feit is dat de taxonomie

gang naar de elektronische belastingaangiften is dat ook gebeurd. Op lange termijn is het ondoenlijk om twee systemen naast elkaar te laten lopen."

Toezichthouders

Het succes van XBRL hangt voor een belangrijk deel af van de internationale toepassing.

Ook op dat front gebeurt er veel. Sinds maart 2005 accepteert de Amerikaanse beurswaakhond SEC elektronische rapportages die zijn opgesteld op basis van XBRL. De SEC heeft zich nog niet uitgesproken over een toekomstige verplichting, maar dat het menens is blijkt onder meer uit een oproep aan software-bedrijven om te investeren in de ontwikkelingen rond XBRL.

Een ander signaal daartoe komt uit de hoek van de toezichthouders. In het najaar van 2005 is de FFIEC, een conglomeraat van financiële toezichthouders, ertoe overgegaan XBRL te

De Europese banktoezicht-houders gaan XBRL gebruiken voor de uitwisseling van financiële informatie en informatie van Basel II.

gebied - aan de bak moeten. Pasmooij: "Het NIVRA heeft in 2003 al aandacht gevraagd voor nieuwe assurance-aspecten rond elektronische uitwisseling, en dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat XBRL International een Assurance-werkgroep heeft opgericht die als eerste een *briefing paper* heeft opgesteld ten behoeve van de Internal Federation of Accountants (IFAC). Dit paper is in december 2005 besproken met IFAC. Het NIVRA zal zich er voor inspannen dat er de komende tijd meer *guidance* zal komen op dit gebied." ■